

DOI: <https://doi.org/10.36719/2663-4619/98/60-64>

Murad Abbasov
Bakı Dövlət Universiteti
bakalavr
murad.abbasov2004@bk.ru

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MALİYYƏ NAZİRLİYİNİN BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIĞI

Xülasə

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi Azərbaycan Respublikasında maliyyə siyasətini həyata keçirən və dövlət maliyyəsinin idarə olunmasını təşkil edən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır. Maliyyə Nazirliyi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 09 fevral tarixli 48 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Əsasnaməyə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir.

Həmin Fərmanla Nazirliyin strukturu və onun strukturuna daxil olan Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi, Dövlət Borcu və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi və Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin də Əsasnamələri təsdiq edilmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin Əsasnaməsinə uyğun olaraq Nazirliyin aparatı və Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi, Dövlət Borcu və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi, Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti, Nazirliyin yerli bölmələri və tabeliyində olan digər qurumlar Nazirliyin vahid sistemini təşkil edir. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Maliyyə Nazirliyi Nazirliyin sistemində daxildir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 06 aprel tarixli 55 nömrəli Qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların siyahısı təsdiq olunmuşdur. Həmin qurumlar aşağıdakılardır: Maliyyə Elm-Tədris Mərkəzi, Məlumat-Hesablama Mərkəzi və "Maliyyə və uçot jurnalı redaksiyası" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti daxildir.

Açar sözlər: maliyyə, Elm-Tədris Mərkəzi, məlumat, hesablama

Murad Abbasov
Baku State University
bachelors
murad.abbasov2004@bk.ru

International cooperation of Ministry of Finance of the Republic of Azerbaijan

Abstract

The Ministry of Finance of the Republic of Azerbaijan is the central executive authority that implements financial policy and organizes the management of state finances in the Republic of Azerbaijan. The Ministry of Finance operates in accordance with the Regulations approved by the Decree No. 48 of the President of the Republic of Azerbaijan dated February 9, 2009.

With that Decree, the structure of the Ministry and the Regulations of the State Treasury Agency, the State Debt and Financial Liabilities Management Agency and the State Financial Control Service included in its structure were approved.

In accordance with the Regulation of the Ministry of Finance, the apparatus of the Ministry and the State Treasury Agency, the State Debt and Financial Liabilities Management Agency, the State Financial Control Service, the Ministry's local divisions and other subordinate institutions constitute the Ministry's unified system. The Ministry of Finance of the Nakhchivan Autonomous Republic is included in the system of the Ministry.

By Resolution No. 55 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan dated April 6, 2010, the list of subordinate institutions not included in the structure of the Ministry of Finance of

the Republic of Azerbaijan was approved. Those institutions are as follows: Financial Science-Education Center, Data-Computing Center and "Finance and Accounting Journal Editorial" Limited Liability Company.

Keywords: *financial, Science-Education center, data, calculation*

Giriş

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 35-ci maddəsinə əsasən əmək fərdi və ictimai rifahın əsasıdır. Hər kəsin əməyə olan qabiliyyəti əsasında sərbəst surətdə özünə fəaliyyət növü, peşə, məşğuliyyət və iş yeri seçmək hüququ vardır. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində: müvafiq hüquq normaları ilə əmək münasibətlərində işçilərin və işəgötürənlərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqları və bu hüquqlarla bağlı müvafiq təminatların minimum səviyyəsi; Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının ikinci bölməsində nəzərdə tutulan əmək, istirahət, təhlükəsiz və sağlam şəraitdə işləmək hüququnun, habelə digər əsas insan hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi prinsipləri və qaydaları; Azərbaycan Respublikasının bağladığı və ya tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə, Beynəlxalq Əmək Təşkilatının konvensiyalarına və digər beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq əmək münasibətlərinin yaranması, dəyişdirilməsi, onlara xitam verilməsi və bu münasibətlərin iştirakçılarının hüquqlarının mühafizəsi sahəsində işçilərin, işəgötürənlərin, habelə müvafiq dövlət hakimiyyəti orqanlarının hüquqlarını, vəzifələrini tənzim edən normalar təsbit edilir (1). Azərbaycanın İslam İnkişaf Bankı Qrupu ilə əməkdaşlığı Azərbaycan İİB Qrupuna daxil olan qurumlardan üçünün - İslam İnkişaf Bankının (1992-ci ildən), Özəl Sektorun İnkişafı üzrə İslam Korporasiyasının (2002-ci ildən) və Ticarətin Maliyyələşdirilməsi üzrə Beynəlxalq İslam Korporasiyasının (2014-cü ildən) üzvüdür. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 20 fevral tarixli 856 nömrəli Fərmanı ilə İİB-də Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri ölkəmiz üzrə rəhbər, Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri ehtiyat (alternativ) rəhbər təyin edilmişdir (2). 2010-cu il iyun ayında İİB Qrupunun 35-ci illik toplantısı Bakıda keçirilmişdir. Azərbaycan İİB-ə 1992-ci il 4 iyulda üzv olmuşdur. Ölkəmiz Bankın ümumi abunə kapitalının 0,10%-ni təşkil edən 56,49 mln. İD dəyərində 5649 səhmə 8 sahibdir ki, bunun da 14,7 mln. İD-si ödəniləndir (paid-in). Ölkəmiz tərəfindən qeyd olunan kapitalla abunəlik 2016- 2035-ci illərdə illik ödəniş edilməklə həyata keçiriləcək. İİB Azərbaycanda əsasən nəqliyyat, enerji, meliorasiya, su təsərrüfatı, qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması sahələrində layihələri maliyyələşdirir. İİB ilə ilk kredit layihəsi 1994-cü ildə imzalanmışdır. Həmin dövrdən 2022-ci ilədək 9 ölkəmizə 34 layihə çərçivəsində 664,1 mln. İD (1.012,4 mln. ABŞ dolları) məbləğində kredit ayrılmışdır. İİB tərəfindən indiyədək Azərbaycan üçün ümumi dəyəri 2,7 mln. İD (3,9 mln. ABŞ dolları) olan 20 texniki yardım layihəsi maliyyələşdirilmişdir. Bununla yanaşı, Bank tərəfindən 107,2 mln. İD (160,8 mln. ABŞ dolları) dəyərində 18 ticarətin maliyyələşdirilməsi layihələri və 1,4 mln. İD (2,0 mln. ABŞ dolları) dəyərində 3 xüsusi dəstək əməliyyatlarının maliyyələşdirilməsi həyata keçirilmişdir (3). Azərbaycan Bankın Direktorlar Şurasında Albaniya, Özbəkistan, Türkmənistan, Tacikistan, Qırğız Respublikası və Qazaxıstanın da daxil olduğu ölkələr qrupunun üzvüdür. Ölkəmiz 2002-ci ildən etibarən İİB Qrupuna daxil olan Özəl Sektorun İnkişafı üzrə İslam Korporasiyasının üzvüdür. Korporasiya bu günə kimi ölkəmizin özəl sektoruna 13 layihə üzrə 110,2 mln. ABŞ dolları məbləğində kredit ayırmış, o cümlədən Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti ilə birgə Xəzər Beynəlxalq İnvestisiya Şirkətinin təsis edilməsində iştirak etmişdir. Azərbaycan Ticarətin Maliyyələşdirilməsi üzrə Beynəlxalq İslam Korporasiyasının Təsis edilməsi haqqında Sazişi 2013-cü il 17 dekabr tarixində təsdiq etmişdir. Korporasiyada ölkəmiz minimal sayda, yəni 500,0 min ABŞ dolları dəyərində 50 səhmə sahibdir ki, bu da abunə kapitalının 0,06%-ni təşkil edir (4). İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Ticarət və İnkişaf Bankı Bank haqqında ümumi məlumat. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (ECO) Ticarət və İnkişaf Bankının yaradılması təşəbbüsü təşkilatı təsis edən ölkələr tərəfindən (Türkiyə, İran, Pakistan) irəli sürülmüşdür. Bankın yaradılması haqqında müqavilə ECO-nun 1995-ci il 15 mart tarixində İslamabadda keçirilmiş ECO-nun üzv ölkələrinin dövlət başçılarının 3-cü zirvə görüşü zamanı Türkiyə, İran və Pakistan tərəfindən imzalanmışdır. 2005-ci il 3 avqust tarixində

təsisçi ölkələr tərəfindən Bankın yaradılması haqqında Maddələr Sazişi (nizamnaməsi) ratifikasiya edilmişdir. 2007-ci ilin iyul ayında Bankın baş qərargahı haqqında razılıq Türkiyə Respublikası tərəfindən təsdiqlənərək, Bankın yaradılması ilə bağlı prosedurlar başa çatdırılmışdır. Qərargahı İstanbulda yerləşən Bank 2008-ci ilin dekabr ayından fəaliyyətə başlamışdır. Həmçinin İranın paytaxtı Tehran şəhərində və Pakistanın Kəraçi şəhərində Bankın nümayəndəlikləri təsis olunmuşdur. Bankın fəaliyyət istiqamətləri (5). Bank üzv ölkələrin kənd təsərrüfatı, enerji, nəqliyyat, informasiya texnologiyaları, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı, sənaye, xidmət və s. sahələrinin inkişafı məqsədilə həmin dövlətlərə və özəl sektora kredit verməklə maliyyə dəstəyi göstərir. Eyni zamanda Bank üzv ölkələrdə dövlət və özəl sektor sərmayələri, əməkdaşlıq və inkişaf mövzularında birgə proqramlar təşkil edir. 2021-ci ilin sonunda Bankın aktivləri 464,7 mln. EU, kredit portfeli 238,3 mln. EU təşkil etmişdir. Həmin il üzrə Bankın xalis gəlirləri 9,1 mln. EU olmuşdur. 6 Bank tərəfindən 2008-ci ildən 2022-ci ilin iyul ayının sonunadək üzv dövlətlərdə müxtəlif əməliyyatlara 2,38 milyard ABŞ dolları məbləğində kredit ayrılmışdır. Bank həmçinin İslam İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası kimi beynəlxalq maliyyə institutları ilə əməkdaşlıq edir (6). ECO-ya üzv olan Qazaxıstan, Tacikistan, Türkmənistan və Özbəkistanın Banka qoşulması gözlənilir. Bank və Azərbaycan. Azərbaycan Respublikası tərəfindən Bankın nizamnaməsi 2012-ci il 28 sentyabr tarixində imzalanmış, 2013-cü il 15 fevral tarixli 557-IVQ nömrəli Qanunla təsdiq edilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 3 fevral tarixli 102 nömrəli Fərmanına əsasən iqtisadiyyat naziri vəzifəsinə görə Bankın Rəhbərlər Şurasında Azərbaycan Respublikasından rəhbər, maliyyə nazirinin müavini isə alternativ rəhbər təyin edilmiş və onlara Bankda Azərbaycan Respublikasını təmsil etmək səlahiyyəti verilmişdir. Azərbaycan Bankda ümumi dəyəri 32,5 mln. EU olan 325 səhmə sahibdir ki, bu ümumi səhmlərin 2,98%-ni təşkil edir. Nizamnamə kapitalının 9,75 mln. EU təşkil edən ödənilən (paid-in) hissəsi üçün ödənişlərin edilməsi ilə bağlı ölkəmizin öhdəlikləri 2013-2018-ci illərdə həyata keçirilmişdir. 2008-2022-ci illərdə Bank tərəfindən mikro, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı və ticarətin maliyyələşdirilməsi məqsədilə ölkəmizə 10,83 milyard ABŞ dolları məbləğində kredit ayrılmışdır. 2014-2022-ci illərdə Bank ilə TuranBank ASC arasında ümumilikdə 9,0 mln (7). ABŞ dolları həcmində 4 kredit sazişi imzalanmışdır. Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankı Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankı (AİİB) 2015-ci il 29 iyun tarixində, Pekin şəhərində 57 təsisçi ölkə (37 regional, 20 qeyri-regional), o cümlədən Azərbaycan Respublikası tərəfindən AİİB-nin yaradılması haqqında Maddələr Sazişinin imzalanması ilə təsis olunmuş, 2016-cı il 16 yanvar tarixində fəaliyyətə başlamışdır. AİİB dayanıqlı infrastrukturun maliyyələşdirilməsi missiyasını yerinə yetirən və Çin hökumətinin təşəbbüsü ilə yaradılmış çoxtərəfli inkişaf bankıdır. Bankın fəaliyyəti AİİB-nin təsihi haqqında Maddələr Sazişi 1 və AİİB-nin Əsasnaməsi² ilə tənzimlənir. Baş ofisi Çinin paytaxtı Pekin şəhərində yerləşir. AİİB-yə 106 ölkə 3 qoşulmuşdur ki, bunlardan 47-si regional, 45-i qeyri-regional, 14-ü isə namizəd üzv ölkələrdir. Bankın siyasətini müəyyən edən ali orqan hər bir üzv dövlətin bir nəfər nümayəndəsindən ibarət, illik əsasda toplanan Rəhbərlər Şurasıdır (8). Rəhbərlər Şurası öz növbəsində Direktorlar Şurasının⁵ on iki üzvünü və onların müavinlərini seçir. Direktorların doqquzu regional üzv ölkələrdən, digərləri isə qeyri-regional üzv ölkələrdən seçilir. Rəhbərlər Şurası, həmçinin Bankın Prezidentini seçir. Prezident Bankı idarə edir və Direktorlar Şurasına sədrlik edir. Prezident regional üzv ölkələr sırasından 5 illik müddətə seçilir və ikinci dəfə seçilmək hüququna malikdir. 2016-2020-ci illərdə Bankın Prezidenti çinli Jin Liqun olmuşdur. 2021-2025-ci il dövrü üzrə prezidentlik vəzifəsinə yenidən cənab Liqun seçilmişdir. Bankın nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 100,0 min ABŞ dolları olmaqla, ümumilikdə 10 000 000 ədəd səhm və ya 100,0 mlrd. ABŞ dolları təşkil edir ki, bunun da 20,0 mlrd. ABŞ dolları ödənilən (paid-in), 80,0 mlrd. ABŞ dolları çağırıla bilən (callable) şəklində bölüşdürülmüşdür. 2023-cü il 8 may tarixinə olan məlumata⁶ əsasən nizamnamə kapitalının 96,96 mlrd. ABŞ dollarına üzv ölkələr tərəfindən abunəlik həyata keçirilmişdir. Bankın ən iri səhmdarları Çin (30,71%), Hindistan (8,63%), Rusiya (6,74%), Almaniya (4,62%) və Koreya Respublikasıdır (3,86%). Bankın prosedur qaydalarına əsasən, Banka yeni üzv ölkə qəbul edildikdə, səhm kapitalında iştirakla bağlı öhdəliklər ödənilən kapitalın (paid-in) 5 bərabər illik ödənişlərlə Banka köçürülməsi ilə həyata

keçirilir. Birinci ödəniş üzv dövlət tərəfindən Bankın nizamnaməsi təsdiq edildikdən 30 gün müddətində, növbəti ödənişlər isə əvvəlki ödənişdən bir il sonra başa çatdırılmalıdır. Hər bir üzv ölkənin ümumi səsvermə hüququ Bankın ümumi səslərinin 12 faizinin 57-yə bölünməsi ilə əldə edilən baza səslərinin (hazırda 2430 səsə bərabərdir), həmin üzvə məxsus Bankın kapitalındakı səhmlərin sayına bərabər pay səslərinin və təsisçi üzv olduğu halda, onun təsisçi üzv ölkə kimi səslərinin (600 səs) cəmindən ibarətdir (9). Ümumilikdə 1 128 032 səsvermə hüququnda Çin (26,58%), Hindistan (7,60%), Rusiya (5,98%), Almaniya (4,16%) və Koreya Respublikası (3,50%) ən çox paya malik üzv ölkələrdir. 2023-cü il 15 may tarixinə olan məlumatlara əsasən yarandığı tarixdən etibarən, AİİB tərəfindən 34 üzv ölkədə enerji, maliyyə, nəqliyyat, iqtisadi dayanıqlıq, səhiyyə, su və digər sektorlar üzrə 41,22 mrd. ABŞ dolları həcmində 217 kredit və investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsi təsdiqlənmişdir. AİİB və Azərbaycan. 2015-ci il 29 iyun tarixində Pekin şəhərində Azərbaycan Respublikası tərəfindən imzalanmış AİİB-nin Maddələr Sazişi Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 166-VQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir (10). 2016-cı il 24 iyun tarixində Azərbaycan Respublikası Bankın tamhüquqlu regional üzvü olmuşdur. 2023-cü il 8 may tarixinə ölkəmiz Bankda ümumi səhm paketinin 0,262%-ni təşkil edən 254,1 mln. ABŞ dolları dəyərində 2541 səhmə və ümumi səslərin 0,409%-ni təşkil edən 4612 səsə malikdir. Ölkəmiz həm də Bankın təsisçisi olduğundan onun səsvermə hüququna baza səslər və təsisçi üzv ölkələr üçün nəzərdə tutulan 600 səs əlavə edilir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 1 iyun tarixli 2086 nömrəli Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri AİİB-nin Rəhbərlər Şurasında Azərbaycan Respublikası üzrə rəhbər, Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri alternativ rəhbər təyin edilmiş və onlara Bankda Azərbaycan Respublikasını təmsil etmək səlahiyyəti verilmişdir (11). Ölkəmiz AİİB-də Azərbaycan, Bruney, Gürcüstan, Türkiyə, Pakistan və Qırğız Respublikasının yer aldığı qrupda9 təmsil olunur. Koronavirus pandemiyasının və bundan irəli gələrək dünya enerji və səhm bazarlarında baş verən kəskin dalğalanmaların Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatına, makroiqtisadi sabitliyə mənfi təsirinin azaldılması ilə bağlı hökumət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər üçün nəzərdə tutulmuş büdcə xərclərinin dəstəklənməsi məqsədilə 2021-ci ilin noyabr ayında Azərbaycan Hökuməti ilə AİİB arasında “COVID-19-a Aktiv Cavab və Xərcin Dəstəklənməsi Proqramı” üzrə kredit sazişi imzalanmışdır. Sazişinin şərtlərinə əsasən Proqram çərçivəsində AİİB-dən 100 mln. ABŞ dolları məbləğində kreditin 10 il müddətinə LIBOR üstəgəl 0,5 faiz dərəcəsi ilə cəlb olunması nəzərdə tutulmuşdur (12).

Nəticə

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSÖY) - 1993-cü ildə təsis edilib və qərargahı Ankarada yerləşir. Təşkilatın məqsədi üzv ölkələr arasında elm, təhsil, mədəniyyət və incəsənət sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, beynəlxalq səviyyədə türk dünyasının orta qaydalarının tanınması və təşviq edilməsi, eləcə də türkdilli ölkələr arasında mədəni əlaqələrin dərinləşdirilməsidir.

Türkdilli Ölkələrin Parlament Assambleyası (TÜRKP) - İstanbul sazişi əsasında yaradılıb və 2008-ci ildə fəaliyyətə başlayıb. Qərargahı Bakı şəhərində yerləşir. Assambleyanın məqsədi türkdilli ölkələrin parlament strukturları arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsindən ibarətdir.

Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu - 22-23 avqust 2012-ci ildə Bışekdə keçirilmiş ikinci Zirvə Görüşündə yaradılıb və Nizamnaməsi imzalanıb. Qərargahı Bakı şəhərində yerləşir. Fond türk dünyası ilə bağlı müxtəlif tədbirlər, layihələr və proqramları maliyyələşdirmək və dəstəkləmək yolu ilə türk mədəniyyətinin və irsinin qorunmasına, tədqiqinə və təbliğinə köməklik göstərir.

Türk Biznes Şurası - 2011-ci ildə təsis edilib. Qurum TDT-yə üzv ölkələrin işgüzar dairələri və digər təşkilatları vasitəsilə türkdilli ölkələr arasında iqtisadi əməkdaşlığın dərinləşdirilməsini həyata keçirir.

Türk Ticarət və Sənaye Palatası - 2019-cu ildə təsis edilib. Üzv ölkələrin işgüzar dairələri, ticarət və sənaye palataları vasitəsilə türkdilli ölkələr arasında iqtisadi əməkdaşlığın dərinləşdirilməsini həyata keçirir.

2022-ci ilin 11 noyabr tarixində Özbəkistanın Səmərqənd şəhərində təşkil olunmuş TDT-nin 9-cu Zirvə Görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iştirak etmiş və görüşdə TDT ilə bağlı vacib qərarlar qəbul olunmuşdur. Kubanıçbek Omuraliyev TDT-nin yeni baş katibi təyin olunmuşdur.

2021-ci ilin 24 fevral tarixində Azərbaycan Respublikasının TDT-yə sədrliyi çərçivəsində TDT-yə üzv və müşahidəçi dövlətlərin energetika nazirlərinin 1-ci iclası videokonfrans formatında keçirilmişdir. İclasda neft-qaz sahəsində əməkdaşlıq, bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi, enerji səmərəliliyi, qabaqcıl texnologiyalar, enerji marşrutlarının inkişafı və şaxələndirilməsi, ölkələrin tranzit imkanlarından səmərəli istifadə və digər məsələlər müzakirə olunmuşdur. TDT-yə üzv dövlətlər arasında energetika sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məqsədilə 3 sahə üzrə alt işçi qrupların formalaşdırılması və Qazaxıstanın TDT-nin energetika nazirlərinin 2-ci iclasına ev sahibliyi etməsi razılaşdırılmışdır.

2022-ci ilin 28 sentyabr tarixində Almatıda Qazaxıstanın sədrliyi ilə TDT-yə üzv və müşahidəçi dövlətlərin energetika nazirlərinin 2-ci iclası təşkil olunmuşdur. Azərbaycan Respublikasının energetika naziri iclasda iştirak etmişdir. Tədbirdə TDT-nin Enerji əməkdaşlığı üzrə Proqramı (2023-2027-ci illər) və onun Fəaliyyət Planı təsdiq olunmuşdur.

2023-ci ilin 31 mart tarixində Budapeştdə Macarıstanın sədrliyi ilə TDT-yə üzv və müşahidəçi dövlətlərin energetika nazirlərinin 3-cü iclası keçirilmişdir. İclasda türk dövlətlərinin mənəvi birliyinin siyasi-iqtisadi tərəfdaşlıqlarla möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətindən bəhs olunmuşdur. İclas çərçivəsində bir sıra ikitərəfli görüşlər də təşkil olunmuşdur.

Ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası.
2. “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Qanunu.
3. Azərbaycan Respublikasının Miqrasiya Məcəlləsi.
4. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsi.
5. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi.
6. “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 28 dekabr tarixli 246-IIQ nömrəli Konstitusiya Qanunu.
7. “Dövlət qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2000-ci il 21 iyul tarixli 926-IQ nömrəli Qanunu.
8. “Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 4 dekabr tarixli 223-IIQ nömrəli Qanunu.
9. “Dövlət sirri haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2004-cü il 7 sentyabr tarixli 733-IIQ nömrəli Qanunu.
10. “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu.
11. “Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2004-cü il 13 yanvar tarixli 580-IIQ nömrəli Qanunu.
12. “Miqrasiya orqanlarında qulluq keçmə haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2009-cu il 4 dekabr tarixli 930-IIIQ nömrəli Qanunu.

Göndərilib: 06.11.2023

Qəbul edilib: 28.12.2023